

Jaiotza eta edoskitze-baimeneko galderak eta erantzunak

1. Hezkuntzako langilea naiz eta ama/aita izan naiz. Zer egin behar dut?

Jaio eta bi edo hiru egunera, jaiotzaren jakinarazpen formalak egin behar duzu, Hezkuntza Sailaren "Tramitagune" erregistro elektronikoaren bidez. Gainera, lehenbailehen erantsi beharko duzu erregistro zibileko jaiotza-ziurtagiria + webguneko eskaera-orria, beteta. Ondoren, hitzordua eskatu beharko duzu Gizarte Segurantzaren jaiotzagatiko prestazioa eskatzeko edo telematikoki eskatzeko. Enpresa-ziurtagiria guk zuzenean bidaltzen dugu Gizarte Segurantzara. Eskabidea bete ondoren, ez duzu Hezkuntza Sailak emandako dokumenturik eraman behar.

Era berean, Langileriarekin berretsi duzun plangintzaren berri eman behar diozu ikastetxeari, EIZUrekin ordezkatzeko zaituztela kudea dezaten.

2. Zer da jaiotza-baimena? Eta jaiotzagatiko prestazioa?

Jaiotzagatiko prestazioa Gizarte Segurantzak onartu eta ordaintzen du. Prestazio hori jasotzeko eskubidea duzun ala ez jakiteko, Gizarte Segurantzarekin harremanetan jarri behar duzu. Eusko Jaurlaritzak, enpresa kontratatzaile gisa, baimena baino ez du ematen, eta Gizarte Segurantzaren aldeko ebazpena lortzearen mende dago. Jaiotzagatiko baimena estatuko araudian legez ezarritako aldian ematen da. Gaur egun, Gizarte Segurantzaren 17 aste dira. Eusko Jaurlaritzaren hobekuntza-asteek gain, azken horiek jaiotze-eguneari Hezkuntza Sailarekin kontratua indarrean duten gurasoei emango zaizkie.

3. Nola har dezaket jaiotza-baimena?

Gizarte Segurantzaren lehen 6 asteak jaiotzaren ondoren hartu behar dira, jaiotzaren egunetik bertatik; gainerako 11 asteak, borondatezko asteak, Gizarte Segurantzak horiek eteteko aukera ematen du, erakunde horretan kontsultatu beharreko baldintza batzuekin. Baimena eteteko eskubidea izanez gero, asteko aldi bakoitza gozatzea tramitaguneraren bidez eskatu behar da, gutxienez 15 egun baliodun lehenago, eta beti aste osotan.

4. Ba al dut eskubiderik Eusko Jaurlaritzak ematen dituen hobekuntza-asteetarako? Nola gozatzen dute?

Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak ematen dituen hobekuntza-aste gehigarrietarako eskubidea izango dute jaiotza-eguneari Hezkuntza Sailarekin kontratua indarrean duten gurasoek. Jaiotza-eguneari ez baduzu Hezkuntza Sailarekin kontraturik indarrean, ezingo dituzu hobekuntza-asteak hartu. Hobekuntza-aste horiek Gizarte Segurantzaren borondatezko azken asteari lotuta hartu behar dira nahitaez (17. astea, edo, adingabeak 8 urte bete arte baimen ordaindua hartzen badu, baimen horren ondorengoa izango da).

5. Zenbat aste hobekuntza dagokit?

Oro har, Eusko Jaurlaritzaren hobekuntza-asteak bi dira, eta Gizarte Segurantzaren borondatezko azken asteari lotuta hartuko dira. Hala ere, Gizarte Segurantzako borondatezko asteak etenik gabe hartzen badira, hobekuntzarako asteak lau izango dira.

Etengabeko 1. adibidea: Jaiotza osteguna, 2022.02.10.

- Gizarte Segurantzako nahitaezko lehen 6 asteak 2022-02-10etik 2022-03-23ra izango dira.
- Gizarte Segurantzako borondatezko 11 asteak 2022-03-24tik 2022-06-08ra izango dira.
- Hobetzeko 4 asteak (hala badagokio) 2022-06-09tik 2022-07-06ra izango dira.

Etenik gabeko adibidea 2: Jaiotza 20. 09. 2025

- Gizarte Segurantzako nahitaezko lehen 6 asteak: 2025-2025-20. 2025/10
- Borondatezko 11 asteak: 2021-01-06-2026-03-22
- Hobekuntzako 4 asteak (hala badagokio): 2023-03-23tik 2026-04-19ra

Etena duen adibidea: Jaiotza osteguna, 2022.02.10.

- Gizarte Segurantzako nahitaezko lehen 6 asteak 2022-02-10etik 2022-03-23ra izango dira.
- Gizarte Segurantzako borondatezko 11 asteak bi alditan eskatzen ditu: (1) 2022-05-02tik 2022-06-05era (astelehena); (2) 2022-09-26tik (astelehena) 2022-11-06ra (igandea).
- Hobekuntzako 2 asteak (hala badagokio) 2022-11-07tik 2022-11-20ra izango dira.

6. 6. Zertan datza edoskitze-baimena?

Eskubide indibiduala da, eta ezin zaio beste gurasoari eskualdatu. Egunean ordubeteko baimen ordaindua da, adingabeak 12 hilabete bete arte. Edoskitze-baimena bi modalitatetan balia daiteke: lehenengoa egunean ordubeteko absentzia da, eta bigarrena, edoskitze-baimena egun baliodunetan metatzean datza.

7. Nola har dezaket edoskitze-baimena egunero ordubeteko absentzian?

Modalitate horretarako eskubidea dute langile guztiek (karrerako funtzionarioek, bitartekoek eta ordezkoez). Eguneko lan ordainduan ordubeteko absentzia izango dute, eta ordu hori bi zatitan banatu ahal izango da. Baimen hori zuzenean kudeatzen da ikastetxeko zuzendaritzarekin, hau da, Langileei bidalitako eskaeran adierazten da modalitate horretan hartu nahi dela baimena, eta lanean hasi ondoren, ikastetxeko Zuzendaritzarekin adosten dira baimena hartzeko ordutegiak. Arau orokor gisa, beti ordu bera izango dela adierazten da. Jaiotze-baimenaren ondoren lanean hasten den lehen egunetik hasi behar da baliatzen, adingabeak urtebete bete arte.

8. Nork balia dezake edoskitze metatua?

Bularra emateko baimen metatua karrerako funtzionarioek eta bitarteko funtzionarioek har dezakete, baldin eta izendapenaren iraupena ikasturtea amaitu arte bermatuta badute, hau da, amaiera-data abuztuaren 31ra arte bermatuta badago. Gainera, amaiera-data bermatua duen kontratu bat duten

bitartekoek hartu ahal izango dituzte (adibidez, adinagatiko murrizketa). Horretarako, baimena hartzeko uneko kontratua hartzen da kontuan, hau da, baliteke jaiotegunean ordezkioak izatea, baina edoskitzea datorren ikasturtean hartzea, eta ikasturte horretan lanpostu huts bat lortzea. Kasu horretan, edoskitzea metatzeko eskubidea izango du.

9. Egiaztatu dut aurreko galderan edoskitzea metatzeko eskubidea dudala. Zertan datza edoskitze metatua?

Edoskitze metatua da edoskitze-denboraren ordezkio ordaindutako baimena ematea, dagokion denbora lanaldi osoetan metatuta. Edoskitze-ordurako eskubidea benetan lanera joaten diren egunetan soilik sortzen da, hau da, ez dira zenbatuko adingabearen bizitzako urtean benetan lanera joaten ez diren egunak, oporrak, aldi baterako ezintasuna, baimenak, lizentziak eta abar hartzeagatik. Egun horiek ez dute edoskitze-eskubidea sortzen. Horregatik, garrantzitsua da eskaera egitean langileei adieraztea zer baimen eta lizentzia eskatuko diren jaiotza-baimena hartu ondoren (norberaren gauzak, ezkontza, guraso-baimena, eszedentzia, etab.), kalkulua zuzena izan dadin.

Kontuan hartuta jaiotza-baimena hartu ondoren normaltasunez joango dela lanera adingabeak urtebete bete arte, baimen gehigarri eskatu gabe, edoskitze metatua 28 egun baliouduneko izango da (egun baliodunak egun guztiak dira, probintziako egutegi ofizialeko larunbatak, igandeak eta egun gorriak izan ezik, eta ez dira zentroetako egutegien arabera egiten).

Baimen gehiago eskatu behar badira, Langileria Zerbitzuak birkalkulatuko ditu metatutako edoskitze-egun horiek, eta berretsi egingo ditu, behin gurasoek adingabearen urteko azken plangintza adierazi ondoren.

10. Noiz har dezaket edoskitze metatua?

Edoskitze-baimen metatua jaiotza-baimenaren azken astearen ondoren hartzen da beti. Ezin da beste une batean gozatu, ezta hurrengo ikasturtera arte atzeratu ere.

11. Ez dut erabaki zer egingo dudan jaiotze-baimenaren ondoren. Itxaron dezaket edoskitze metatuaren berri eman arte?

Bai, hobe da edoskitze-baimena hartzeko data zehatzik ez eskatzea, eta jaiotza-baimenaren amaiera-data hurbiltzen ari denean eta lanera itzuli ala ez argi dagoenean, erabakitako baimenak eskatzea eta Langileriari metatutako edoskitze-egun zehatzak kalkulatzeko. Kasu horretan, nahikoa da eskabidean hautatutako edoskitze-modalitatea jartzea, eta daten eremuan zehaztea falta dela adieraztea.

Beti ere 15 egun baliadun lehenago eskatu beharko da baimena. Oso garrantzitsua da alde aurretik baimen eta/edo lizentzia guztien berri ematea; izan ere, edoskitze-baimen metatua hartu bada, aurreikusitako lanegunen arabera kalkulatuta, eta, ondoren, lan-aldi hori murriztu egiten bada, egokituko liratekeen egunak berriz kalkulatu dira eta nominan dagokion deskontuarekin zigortuko da.

12. Jaiotzagatiko baimenaren ondoren eszedentzia eskatzeko asmoa dut. Eska dezaket edoskitzeagatiko baimena?

Jaiotzagatiko baimena hartu ondoren zure asmoa lanera ez joatea bada eszedentzia bat eskatu behar duzulako, ez zenuke edoskitzeagatiko baimena eskatu beharko. Hala ere, zure eszedentziaren amaiera-data ezagutzen baduzu, eszedentzia hasteko eta amaitzeko eskaera aurreratu ahal izango duzu EIZUn, eta, kasu horretan, dagozkion edoskitze-egun metatuak kalkulatuko dira.

Aitzitik, zure etorkizuneko planak oraindik ezagutzen ez badituzu, hobe da edoskitze metatua ez eskatzea, eszedentzia eskatzea eta, adingabearen bizitzako urtean lanera itzultzen bazara, edoskitze-orduak hartzeko eskubidea izango duzu joaten zaren egunetan.

13. Baja medikoa hartzen dut jaiotza- edo edoskitze-baimena baliatzen ari naizen bitartean, eta baimenak eteteko eskubidea dut?

Ez: baja medikoak ez du eteten baimenen zenbaketa. Gizarte Segurantzak jaiotzagatiko prestazioa eteten duen kasuak salbuetsita daude. Kasu horietan, Gizarte Segurantzak prestazioa eten duela jakinarazi beharko duzu, bai eta, hala badagokio, baimena berriz hasi dela ere.

14. Ordezkoa naiz, eta jaiotza-baimenaz gozatzen nuen bitartean Hezkuntzarekin dudana kontratua amaitu da. Zer egin behar dut? Baimenaren zein unetan zauden, horren arabera:

14.1. Gizarte Segurantzako asteak gozatzen ari bazara (1. astetik 17. astera):

Baimena etenik gabe eskatzen baduzu, kontratua amaitu ondoren, Ordeztagararen «egoera babestura» aldatzeko eskatu ahal izango duzu, eta eskatutako aldi horretan meritua eman.

Baimena etenik gabe eskatzen baduzu, kontratua amaitu ondoren, Ordeztagararen «egoera babestura» aldatzeko eskatu eta meritatu ahal izango duzu. Aldi hori amaitutakoan Gizarte Segurantzako asteak geratzen bazaizkizu egiteke, Ordeztagararen berrirori jarri beharko duzu lanerako prest, kontratazio berri bat lortzeko eta geratzen zaizkizun aste horiek berrirori eskatu ahal izateko. Garrantzitsua, zure lanpostuan sartuko zara eta baimen-aldi berria eskatu ahal izango duzu (Gizarte Segurantzaren borondatezko asteak) 15 egun balioduneko aurreabisua errespetatu ondoren. Hau da, Gizarte Segurantzako asteetan zure baimena eteteagatik kontratu berri bat esleitzen zaizun bakoitzean, lanera joan beharko duzu gutxienez zure baimena baliatzen hasi baino 15 egun baliodun lehenago.

Berriz ere kontratua amaitzen bazaizu baimena amaitu baino lehen, eragiketa bera errepikatu beharko duzu: Ordeztagararen «egoera babestura» aldatzeko eskatu eta meritatu ahal izango duzu. Ondoren, prest jarri beharko duzu beste kontratu bat lortzeko, eta 15 egun baliodun lehenago abisatu beharko duzu beste aldi baterako.

Azaldutako guztiagatik, iraupen laburreko kontratazioak dituzten ordezkarien kasuan, ez da komeni jaiotza-baimena etetea aldi desberdinetan hartzeko; izan ere, zaila da kalkulatzeko noiz izango duzun kontratazio bat eta zenbat iraungo duen; beraz, zaila izango da eskatutako aurreabisuak betetzea eta aldi zehatz batzuetan baliatzea.

14.2. Hobekuntza-asteak gozatzen ari bazara:

Ez da aurreko kasua bezalakoa; izan ere, hobekuntza-asteak, nahitaez, Gizarte Segurantzaren azken astearen ondoren egiten dira. Hobekuntza-asteak hartzeko eskubidea duten gurasoek ezin izan badituzte aste horiek hartu Gizarte Segurantzako asteen ondoren, kontratua amaitu zaielako, dagokien hurrengo ordezkapenean hartu beharko dituzte aste horiek (baimena geroratzeko aukerarik gabe).

Ordezlagunean jarri ahal izango da eskuragarri, eta kontratazio berri bat lortzen dutenean, lehenengo egunean lan egin beharreko zentzora joango dira, eta hurrengo egunean jaiotza-baimena gozatzen hasiko dira, eta Eusko Jaurlaritzaren aldetik kobratuko dute baimen hori. Ordezkapen horretan bi asteak agortzea lortzen ez badute, hurrengo ordezkapenean prozesu bera errepikatuko dute (libre jartzea, egun bat lanera joatea eta hobekuntza-asteak hastea, edo aste horietatik geratzen den zatia hurrengo egunean hastea), eta horrela baimen osoa agortu arte.

15. Ordezkapen-zerrendetarako hautagaia naiz, baina jaiotza kontratatuta egon gabe gertatu zen. Nola gozatzen dut nire jaiotza-baimenaz?

Lehenik eta behin, jakin behar duzu Gizarte Segurantzak ordaintzen duela jaiotzagatiko prestazioa; beraz, jaiotzaren unean Hezkuntzako langilea ez bazara, Gizarte Segurantzara jo beharko duzu zuzenean, prestazioaren gaineko eskubideak ezagutzeko.

15.1. Ordezkapen-zerrendetarako ordezeko hautagaia naiz, baina jaiotza kontratatuta egon gabe gertatu zen, eta Gizarte Segurantzak ez dit eman jaiotza-prestazioa. Zer egin dezaket?

Ordezlagunean "egoera babestuan" jar zaitezke, dagokion denboran merituak emateko, 17 astera arte. Horretarako, jaiotza jasotzen duen erregistro zibileko ziurtagiria bidali, egoera horretan egoteagatik merezimendua eskatzen duzula adieraziz.

15.2. Ordezkapen-zerrendetarako hautagaia naiz, baina jaiotza kontratatuta egon gabe gertatu zen, eta Gizarte Segurantzak jaiotza-prestazioa eman dit. Nola gozatzen dut nire jaiotza-baimenaz Hezkuntzarekin?

Meritatu nahi baduzu, "egoera babestuan" jar zaitezke Ordezlagunen, Gizarte Segurantzaren ebazpena erantsita, non zer aste kudeatu diren adieraziko den.

Gizarte Segurantzak emandako prestazio-aldia amaitu ondoren lan egin nahi baduzu, berriz ere prest jarri ahal izango zara eta esleitzen zaizun lanpostura joan ahal izango zara, edoskitzaroaz gozatuz.

Gizarte Segurantzaren prestazio-aldia amaitu ondoren lanik egin nahi ez baduzu, baizik eta adingabea zaintzeagatik "babeztutako egoeran" jarraitu nahi baduzu, Ordezlagunen arrazoia aldatzeko eskatu ahal izango duzu.

- 16. Abuztuko oporraldian baja medikoa hartu badut haurdunaldiagatik, arriskuko haurdunaldiagatik, haurdunaldiko arriskuagatik edo jaiotza-baimenagatik, eta ezin izan badituz egun horiek hartu, noiz eska eta har ditzaket?**

Abuztuko oporraldian bajaran egon bazara haurdunaldiagatik, arriskuko haurdunaldiagatik, haurdunaldiko arriskuagatik edo jaiotza-baimenagatik, eta ezin izan badituz hartu, azken kitapenean likidatu ez badira, 22 opor-egun baliodun izango dituzu, eta, nolanahi ere, lanera itzuli baino lehen hartu beharko dituzu. Egun baliodunak dira egun guztiak, probintziako egutegi ofizialeko larunbatak, igandeak eta egun gorriak izan ezik.

Beraz, jaiotzagatiko baimen-eskaeran, eskaera hori sartu beharko duzu, eta datak ez dira zertan adierazi; hala badagokio, Langileriak egingo du zenbaketa.

Baliatzeko modua:

a) Etenik gabeko baimena eskatu baduzu: hartu gabeko oporrak jaiotzagatiko baimenen ondoren joango dira: edoskitzea metatzen baduzu, edoskitzea amaitzean hartuko dituzu oporrak, eta edoskitzea metatzen ez baduzu, hobekuntza-asteen ondoren.

b) Etendako baimena eskatu baduzu: hartu gabeko oporrak lanera itzuli aurretik izango dira nahitaez, hau da, etendako lehen aldiaren ondoren.

- 17. Ikastetxearekin komunikatu behar al dut baimenak irauten duen bitartean?**

Bai, Langileriarekin berretsi duzun plangintza jakinarazi behar diozu ikastetxeari, EIZUrekin ordeztu zaitzaten.

- 18. Hezkuntzako langilea naiz eta guraso bakarreko ama/aita izan naiz. Zer baimen onartzen dira kasu horretan?**

Kasu horretan ere, Gizarte Segurantzak aitortu eta ordaintzen du jaiotzagatiko prestazioa. Prestazio hori jasotzeko eskubidea duzun ala ez jakiteko, Gizarte Segurantzarekin harremanetan jarri behar duzu. Eusko Jaurlaritzak, enpresa kontratatzaile gisa, baimena baino ez du emango, eta Gizarte Segurantzaren aldeko ebazpena lortu beharko du.

Guraso bakarreko familientzako jaiotzagatiko baimena estatuko araudian legez ezarritako aldian ematen da. Gaur egun, Gizarte Segurantzaren 28 aste dira. Bestalde, Gizarte Segurantzak 4 astera luzatzen ditu adingabea zaintzeko ordaindutako asteak, 8 urtera arte.

4. eta 5. galderetan deskribatutako Eusko Jaurlaritzaren hobekuntza-asteak berdinak izango dira guraso bakarreko familientzat.

19. Hezkuntzako langilea naiz eta erditze anizkoitz batean ama/aita izan naiz. Zer baimen onartzen dira kasu horretan?

Gizarte Segurantzaren prestazioari dagokionez, gogoratu Gizarte Segurantzarekin harremanetan jarri behar duzula prestazio hori jasotzeko eskubidea duzun ala ez jakiteko. Erditze anizkoitzen kasuan, jaiotzagatiko baimena estatuko araudian lege ezarritako aldian ematen da. Gaur egun, Gizarte Segurantzak 18 aste ditu (6 aste + 11 aste borondatezko Gizarte Segurantzakoak + borondatezko aste 1 adingabe bakoitzeko, bigarrenetik aurrera).

Eusko Jaurlaritzaren hobekuntza-asteei dagokienez, 4. eta 5. apartatuetan ezarritako asteak dagozkie.

Gainera, erditze anizkoitzetarako, Eusko Jaurlaritzak bikoiztu egingo ditu edoskitze-baimeneko egunak, metatuta hartuz gero. Gogoratu, baimen hau metatuta emateko eta baliatzeko, kontuan hartu beharko duzula 6., 7., 8., 9., 10., 11. eta 12. apartatuetan azaldutako guztia.